

عنوان مقاله:

ایران گرایی در آثار مورخان ایرانی اسلامی در سده های سوم تا پنجم هجری

محل انتشار:

پژوهشنامه تاریخ تمدن اسلامی، دوره 47، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محسن معصومی - استادیار دانشکده الهیات دانشگاه تهران

محمد عبدالملکی - دانشجوی دکتری رشته تاریخ تمدن ملل اسلامی دانشکده الهیات دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تاریخ نگاری اسلامی به شکل رسمی از زمانی آغاز شد که فرهنگ و تمدنی ترکیبی با الهام از آموزه های دینی و با بهره گیری از تجربیات ملل و تمدن های دیگر، در سرزمین های اسلامی و با رهبری خلفای عرب، ایجاد شد. تالیف تاریخ عمومی جهان و به ویژه تاریخ اسلام، از سویی با گسترش نهضت شعوبیگری همراه بود و از سوی دیگر با تاثیر فراوان فرهنگ و تمدن ایران پیش از اسلام در همه شوون زندگی سیاسی و اجتماعی مسلمانان. از این رو مورخان مسلمانی که نسب ایرانی داشتند و زبان عربی را به عنوان زبان نوشتاری خود برگزیده بودند و نیز مورخان غیرایرانی که مجذوب فرهنگ و تمدن ایران پیش از اسلام شده بودند، در تاریخ نگاری خویش به شدت تحت تاثیر ایران دوره باستان قرار گرفتند و در آثار خود به بیان برتری ها و امتیازات پادشاهان باستانی ایران پرداختند. پرداختن به جنبه های گوناگون تاریخ و فرهنگ ایران باستان و بیان شکوه و عظمت آن دوران و گاه حسرت خوردن بر تاریخ باستانی ایران، در آثاری که این مورخان بر جای نهاده اند، گاه بسیار پر رنگ و قابل توجه است. این مقاله به بررسی باستان گرایی در آن دسته از تواریخی که نویسندگان آنها ایرانی عرب بوده اند، یا گرایشهای شدیدی به فرهنگ و تمدن ایران پیش از اسلام داشته اند، پرداخته است.

کلمات کلیدی:

ایران گرایی، تاریخ ایران باستان، تاریخ نگاری اسلامی، مورخان ایرانی عرب، نهضت شعوبیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1892715>

